

TÜRKİYE VI. MERMER VE DOĞALTAŞ SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRGESİ

TMMOB Maden Mühendisleri Odası'nın iki yılda bir düzenlediği Mermer Sempozyumu'nun (MERSEM 2008) altıncısı 26-27 Haziran 2008 tarihlerinde Afyonkarahisar'da gerçekleştirilmiştir.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası Afyonkarahisar İl Temsilciliği'nin öncülüğünde, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar Ticaret ve Sanayi Odası ve Türkiye Mermer, Doğaltaş ve Makinaları Üreticileri Birliği ile birlikte düzenlenen Sempozyumda sektörün genel değerlendirilmesi yapılmış, yaşamakta olduğu çeşitli sorunlar ve çözümlerine yönelik görüş ve öneriler ortaya konulmuştur. 350 delegenin katıldığı MERSEM 2008'de 42 adet bilimsel çalışma değerlendirilmiştir. Ayrıca "Mermer ve Doğaltaş Sektöründe Sorunlar ve Çözüm Önerileri" konulu bir panel düzenlenmiştir.

Hızla gelişmekte olan doğal taş sektörü, son yıllarda sadece madencilik sektörünün en önemli alt sektörlerinden biri olarak ortaya çıkmamış, aynı zamanda gelişimini artırarak sürdürmesi bakımından Türkiye ekonomisinin de en önemli yapıtaşlarından biri olmaya aday duruma gelmiştir. 2007 yılı itibarıyla 1,242 milyar dolar ihracat geliri elde eden söz konusu sektör, toplam maden ihracatı-

mızın önemli bir bölümünü tek başına sağlamakta olup, sektörün yakın gelecekteki hedefi bu rakamın çok üstündedir.

Sektörün gelişme sürecinde teknik eleman istihdamının rolü önemlidir. Gerek üretimin verimliliği gerekse iş güvenliği açısından maden mühendisi istihdamının gerekliliğini başlangıcından itibaren kavrayan doğaltaş sektöründe, bu husus kaliteli üretim artışını da beraberinde getirmiştir.

Sektörün çok kısa sürede ulaştığı üretim ve buna bağlı ihracat artışı, eşzamanlı olarak yatırım, istihdam ve kalitenin de artmasını sağlamış, bununla beraber aynı zamanda sektör, son derece ciddi sorunlarla da karşılaşmaya başlamıştır. Aşağıda, doğaltaş sektörünün gelişme eğiliminin artarak devam etmesi bakımından, mevcut sorunların çözümüne yönelik olarak, Maden Mühendisleri Odası'nın temel saptama ve önerileri sunulmaktadır.

1. Ülkemiz doğal taş sektörünün rekabet gücü yüksektir. Bu sektörde, üretim ve kalite artışı ile inşaat ve sanayi sektörleri ile entegrasyonu amaçlayan kısa, orta ve uzun dönemli stratejik planların, bir "Doğaltaş Politikası" temelinde geliştirilerek süratle uygulamaya konulması, gerek toplumun gerekse madencilik sektörünün gelişimi bakımından büyük önem taşımaktadır.

2. Bu çerçevede, inşaat ve sanayi sektörleri ile entegre çalışacak mermer ve doğal taş projeleri, öncelikle teşvik edilmelidir. Doğaltaş sektörü uzun vadeli ve düşük faizli kredilerle desteklenmeli, elektrik enerjisinde ve motorinde düşük tarife uygulanarak rekabet gücü daha da artırılmalıdır.

3. Başta kamu kurumlarının inşaat ve sanat yapılarında değerlendirilmek üzere,

ülkemizde üretilen mermer ve doğaltaşların kullanılması sağlanmalıdır.

4. Sektördeki işletmelerin verimliliğine yönelik çalışmalar teşvik edilmelidir. Üretimde verimliliği artırmak amacıyla üretim yöntemlerinin geliştirilmesine önem verilmelidir. Özellikle ocak işletme yöntemlerinin sürekli geliştirilmesi rekabet şansını artırmaktadır. Bu amaçla yapılacak araştırma ve geliştirme çalışmaları, devlet tarafından desteklenmelidir.

5. Sektörde yaşanan iş kazalarının önlenmesine yönelik olarak Odamızca gerçekleştirilen işçi sağlığı ve iş güvenliği eğitimlerinin sürekliliği ve yaygınlaştırılması önemlidir.

6. Yasal mevzuatın uygulanması ve uygulamaların denetlenmesi bakımından, mevcut yönetsel yapıların yetersizliğinden kaynaklanan sorunlar bulunmaktadır. Maden Kanunu'nu uygulamakla görevli kuruluş yeniden yapılandırılarak taşra teşkilatı oluşturulmalı, yerinde ve etkin denetim sağlanmalıdır. Bu kurumun teknik eleman gereksinimi karşılanmalı, sektörde mevcut diğer kamu kuruluşlarındaki bilgi birikiminden yararlanılmasına yönelik düzenlemeler ve gerekli eşgüdüm sağlanmalıdır.

7. Doğaltaş sektöründe aramadan nihai ürüne kadar her aşamada ileri teknoloji kullanımı yaygınlaştırılmalıdır. Gerek üretim ve kaynak performansının iyileştirilmesine, gerekse yeni ürünlerin elde edilmesine yönelik olarak gelişmiş

teknolojilerin kullanımı, bu sektörün ülke kalkınmasına katkısı bakımından önemlidir. Sektörde yüksek teknoloji kullanımı ve üretilmesine yönelik araştırma-geliştirme çalışmalarına öncelik verilmelidir. İleri üretim teknolojilerinin geliştirilmesi ve kullanımı, daha temiz ve daha etkin madencilik süreç ve ürünlerinin temini bakımından önkoşuldur. Doğaltaş sektöründe, bilim ve teknolojiyi süratle ekonomik ve toplumsal faydaya dönüştürebilme mekanizmaları hayata geçirilmeli, araştırma ve geliştirme faaliyetleri teşvik edilmelidir. Bu çerçevede, üniversite-sektör işbirliğini, sektörün gereksinimleri doğrultusunda geliştirmek önemlidir. Sektörün kullanabileceği bilim ve teknoloji üretimine yönelik araştırma-geliştirme faaliyetleri için, üniversite-sanayi ortak araştırma merkezleri, teknoloji geliştirme bölgeleri kurulmalıdır.

8. Gelişmiş teknoloji kullanımı ve yeni teknolojilerin geliştirilmesi, sektöre önemli katkılar yapacak yeni fırsatlar yaratacaktır. Bu çerçevede söz konusu teknolojilere uyum sağlayacak ve bunları kullanabilecek iyi eğitilmiş işgücünün varlığı önemlidir. Madencilik faaliyetlerinin kaynak kaybına yol açmadan, çevreyle barışık, akılcı ve ekonomik kurallara göre, iş güvenliği ve sağlığı esasları çerçevesinde yürütülmesi bilimsel ve teknik bilginin kullanımı ile mümkündür. Bu durum, sektörde bilim ve teknolojinin uygulayıcısı olan maden mühendisinin istihdamını gerekli kılmaktadır. Sektörde maden mühendisinin istihdamının süratle artırılması, genel verimliliğin artışı bakımından son derece önemlidir.

9. Doğaltaş sektöründeki eğitim ve öğretim konusunun yeniden ele alınması ve sektörün gereksinim ve beklentilerinin yansıtılması gerekmektedir. Bu çerçevede, üniversitelerin maden mühendisliği bölümü eğitim programlarında doğal taş madenciliği ve işlemeciliğine yönelik derslere daha çok yer verilmeli ve ara eleman yetiştirmeye yönelik yüksek okullar devreye alınmalıdır. Ayrıca,

mimarlık fakültelerinin ilgili bölümlerinin eğitim programlarına mermer ve doğaltaş kullanımına yönelik dersler konulmalıdır.

10. Sektörde pazarlama kavramının kapsamlı bir çerçevede ele alınması, gerek mevcut gerekse gelişen pazarların yakından takip edilerek değişikliklere uygun stratejilerin belirlenmesi gerekmektedir. Mevcut pazar payının artırılması amacıyla, işlenmiş ürün kapasitesinin ve ürün çeşitliliği ile ürün kalitesinin arttırılmasına yönelik yatırımlar yapılmalı, pazarlama stratejileri oluşturulmalı ve etkin dağıtım ağları kurulmalıdır.

11. Sektörün ihracat potansiyeli, yatırımlara paralel olarak hızla gelişmektedir. Özellikle işlenmiş mermer ihracatı sürekli artmaktadır. Ürünlerde, renk, desen, kalite ve fiyat standartları oluşturulması, bu artışın sürekliliğinin sağlanması bakımından gereklidir.

12. Çevre faktörü gözardı edilerek madencilik faaliyetlerinin yürütülmesi, içinde bulunduğumuz yüzyılda mümkün değildir. Madencilğin çevreye etkileri yadsınamaz. Ancak, madencilik sektöründe, çevre dostu teknoloji ve yöntemlerin kullanılması, madencilik süreçlerinde ya da sonrasında çevrenin korunmasına ya da yenilenmesine yönelik önlemlerin alınması, sektörün ge-

lişimini engellemeyecek, aksine genel anlamda sektörün gelişimine yönelik katkıyı yapacaktır. Bu çerçevede, doğal taş sektöründe, artıkların değerlendirilmesi, görüntü kirliliğinin önüne geçilmesi ve çalışılan alanların yeniden düzenlenerek doğaya geri kazandırılması önemlidir.

13. Sektörün gelişimi bakımından bir diğer sorun ise, üretim ölçeğine ilişkindir. Sektörün, ekonomik gerçeklerle bağdaşmayan ağırlıklı küçük ölçekli üreticilerden oluşan yapısı, maliyetlerin artmasına ve ihracat gelirlerinin giderek düşmesine yol açmaktadır. Sektörde üretim ölçeğinin artırılması, verimliliğin artması ve kaynak kullanımında etkinliğin sağlanması bakımından en büyük katkıyı yapacaktır.

14. 1995 yılında birincisini düzenlediğimiz Mermer ve Doğaltaş Sempozyumunun uluslararası boyuta taşınması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu çerçevede, 2010 yılında yapılacak etkinliğin "Uluslararası Mermer ve Doğaltaş Kongresi" adıyla düzenlenmesi kararlaştırılmıştır.

Kamuoyunun bilgisine sunarız.

TMMOB

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU

27 Haziran 2008, Afyonkarahisar

Sayın Üyemiz

"Madencilik Bülteni"nin düzenli ve nitelikli biçimde çıkartılması sizlerin de etkin desteğiyle mümkündür. İnceleme, araştırma, derleme, haber, yorum, anı, öykü, şiir vb. ürünlerinizle Bültenimizi desteklemenizi bekliyoruz. Katkılarınız bize yol gösterecektir ve sektördeki tartışmaların doğru sonuçlara ulaşmasını sağlayacaktır.